

Voor U gelezen / gezien

Komt u boeken, artikelen, websites of filmpjes tegen waarvan u denkt, dat zou interessant kunnen zijn voor mijn mede-WTKG'ers, stuur uw bijdrage in!

Commentaar en suggesties kunt u sturen naar de redactie van Afzettingen, e-mail: afzettingen@wtkg.org.

Zeeuwse strandfossielen: Fauna Zeelandica in de oertijd

Werkgroep Geologie van het Zeeuws Genootschap,
144 p. (softcover), prijs € 17,50.

Zeeuwse strandfossielen te boek

De Zeeuwse bodem is jong, uitgezonderd enkele plekken tegen de landsgrens aan. Resten van een fossiele 'fauna Zeelandica' zijn bij die grens alleen te vinden in de oude strandafzetting van de groeve te Nieuw-Namen. Aan de oppervlakte ligt daar een fauna van een twee miljoen jaar oud, van dieren die daar toen geleefd hebben. Daarbuiten zijn de plekken met fossielen alleen aan het Zeeuwse strand te vinden. Dat blijkt een allegaartje van aangespoelde resten te zijn uit verschillende geologische tijden. Met het stromende water werden ze neergelegd op het strand, meegevoerd uit verafgelegen geologische lagen. De Schelde en haar voorgangers hebben samen met de Noordzee aan dit vrijkomen en transport van fossielen bijgedragen. Tegenwoordig helpt de mens een handje mee via het verplaatsen van zeezand voor de kustverdediging.

Strand

De genoemde groeve is opengesteld voor het publiek, maar niet voor het verzamelen van fossielen. De prille of geofende fossielenliefhebber zal naar het strand moeten. Een paar stranden zijn vanouds bekend als goede vindplaats, het gaat om Cadzand/Het Zwin, de Kaloot/Rammekens en Westkapelle/Domburg. Daar spoelen fossiele haaiantanden, schelpen en botjes aan. Sinds de aanvang van de grootschalige zandsuppleties zijn er vele fossielrijke stranden bijgekomen. Het karakter van de oude vindplaatsen is hierdoor

deels ingrijpend veranderd. Het nieuwe zand is anders en wisselend van samenstelling, zodat het steeds weer een verrassing is welke fossielen er meegekomen zijn.

Het leuke van het zoeken naar fossielen zit hem in de grote variatie van soorten uit diverse diergroepen; vaak al lang uitgestorven en deels voortlevend tot in onze tijd. Toeristisch gezien trekken de haaiantanden de meeste aandacht. Kustplaatsen bieden badgasten informatie en middelen aan om op het strand aan de gang te gaan; het haaiantandenzeefje uit Cadzand is daarvan een geslaagd voorbeeld. Fossiele schelpen en botten worden minder fanatiek gezocht, terwijl daar toch een fascinerend verhaal aan verbonden is. Schelpen uit tropische perioden liggen zomaar voor het oprapen. Men vermoedt aan de hand van sommige soorten nog een ver verleden met mangrovebos langs onze kust te herkennen. Dat dit verleden zich zo openbaart, kan de aandacht voor fossielen bijzonder prikkelen.

Jubileumboek

De Werkgroep Geologie van het Zeeuws Genootschap heeft ervaring met fossielen en wil de kennis met velen delen. Dat is de reden dat bij het 50-jarig jubileum van de werkgroep in 2016 de veldgids 'Zeeuwse strandfossielen - Fauna Zeelandica in de oertijd' verschijnt. Het gaat over voorwerpen die met het blote oog op het strand zijn te vinden, soms met wat dieper bukken.

Voor de WTKG'er heeft deze uitgave veel te bieden. Na wat achtergrondinformatie over het fenomeen 'fossiel', worden er 140 mollusken beschreven en aanvullend is daarbij een 15-tal soorten aangestipt om verwisseling met de behandelde soorten te voorkomen. Al deze soorten zijn fraai in kleur afgebeeld met een hoofdfoto en/of bijfoto's. Een 90-tal andere fossiele objecten in het catalogusdeel behoort tot groepen als overige ongewervelden, vissen, walvissen, landzoogdieren en overige fenomenen, deze zijn op dezelfde wijze gepresenteerd, waarbij onder andere de liefhebber van haaiantanden niet teleurgesteld zal zijn.

Het boek is verkrijgbaar na de presentatiedag op 12 maart 2016 en wordt in eigen beheer aangeboden door de Werkgroep Geologie à € 17,50 per stuk, exclusief verzendkosten. Voor nadere informatie, vraag bij ondergetekende.

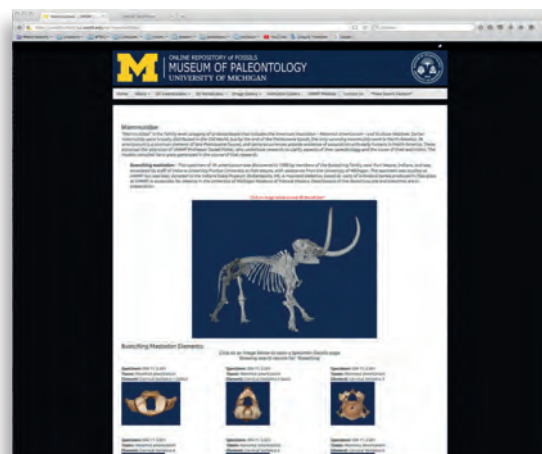
Harry Raad, e-mail: hjraad@hetnet.nl

Online repository of fossils: Mammutidae

Museum of paleontology, University of Michigan:
<https://umorf.ummp.lsa.umich.edu/wp/mammutidae2>

De laatste paar jaren heb ik op de Zandmotor een flinke hoeveelheid botten, tanden en kiezen verzameld. Dick Mol heeft bijna alles van een naam voorzien. Inmiddels is het zo'n grote verzameling geworden dat het tijd werd om alles beter te ordenen. In een paar laden zaten resten van mammoet, in een andere la zat neushoorn, enzovoort. Nu hebben Wil en ik alles verder uitgezocht. Er is nu een la

met fragmenten van mammoetribben, een la met dijbeen van mammoet, een la met mammoetkiezen, een la met alles van rendier, enzovoort. Ook een la met onderdelen van voeten van mammoet. En daar was er een probleem. Waar zit een magnum van een mammoet. In de voet? Googlen leverde heel veel op bij het intikken van magnum mammoet, maar weinig bruikbaar. Daarom heb ik aan Dick gevraagd of er misschien ergens een overzicht te vinden is van alle botten van een mammoet. Dick stuurde mij toen een link die zo mooi is dat die een plaats verdient in "Voor u gelezen/gezien": <https://umorf.ummp.lsa.umich.edu/wp/mammutidae2/>

Op het plaatje van het mastodontenskelet klikken. Daarna, als alles geladen is, kun je met de muis gaan spelen op en met het skelet. Klik een voetbot aan, en je weet meteen hoe het heet en hoe het er uit ziet. Je kunt het skelet draaien en van alle kanten bekijken. Ik houd niet van computerspeltjes, maar dit is echt een juweel!

*Henk Mulder, Rijnweg 52, 2682 SP Monster,
tel. 0174 - 213079, e-mail: hjmulder@kabelfoon.nl*